

TALE

Samråd A om afslag på seniorpension den 20. november 2024

20. november 2024

J.nr. 2024 - 5114

CAPA

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål A, stillet af Karsten Hønge (SF)

"Hvad er regeringens holdning til den seneste udvikling i adgangen til seniorpension, herunder den markante stigning i afslag på trods af lægelig dokumentation om nedsat arbejdsevne, og vil ministeren desuden forklare, hvorfor det er blevet væsentligt sværere for nedslidte borgere at opnå seniorpension, samt hvilke skridt regeringen vil tage for at sikre, at nedslidte borgere ikke skal igennem en langvarig og krævende proces for at få den pension, de har ret til? Der henvises til artiklen "Det er så groft, udbryder ordfører om afslag på seniorpension til nedslidte" fra TV2 den 30. september 2024"

[Indledning]

Tak til formanden og tak til Karsten Hønge for at indkalde til samråd om den seneste udvikling i adgangen til seniorpension, som jeg også selv er meget optaget af at følge og forstå.

Seniorpensionen er en vigtig ordning for dem med lange arbejdsliv, der ikke kan holde til at arbejde frem til folkepensionsalderen. Derfor gør de konkrete sager om afslag omtalt i medierne også et stort indtryk på mig.

Og jeg vil gerne understrege, at det ligger mig meget på sinde, at borgerne får en korrekt afgørelse om seniorpension hurtigst muligt. De borgere, der er i målgruppen og opfylder

kriterierne, skal selvfølgelig have en tilkendelse til seniorpension.

[Seniorpension]

Som ordning, giver seniorpension mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet op til seks år før folkepensionen. Den månedlige ydelse er på op til 20.000 kr.

Vi kan se i dag, at der er markant flere mennesker på seniorpension end forventet. I 2023 modtog knap 26.000 fuldtidspersoner seniorpension. Det er næsten 10.000 flere, end vi forventede ved ordningens start.

Det er en visitationsbaseret ordning. Det betyder, at den bliver tilkendt efter nogle kriterier i loven – blandt andet, at man skal have haft fuldtidsbeskæftigelse i 20-25 år, og at ens arbejdsevne skal være nedsat til højst 15 timer om ugen i det seneste job.

Det er Seniorpensionsenheden under ATP, der har ansvaret for at administrere ordningen og vurdere ansøgningerne ud fra disse kriterier.

[Generelt om afslag på seniorpension]

I forhold til dit konkrete spørgsmål om, at det er blevet sværere at få en seniorpension, så vil jeg

gerne understrege, at der ikke er blevet ændret i kriterierne siden ordningen blev indført.

Siden 2021 har omkring hver tredje ansøger fået et afslag på seniorpension. Det tal har ligget nogenlunde stabilt i hele perioden.

Ud af den tredjedel, som har fået et afslag, kan vi se, at ca. halvdelen ikke har haft nok år på arbejdsmarkedet, og ca. halvdelen ikke opfyldte kriteriet om nedsat arbejdsevne.

[Behandlingsmuligheder og ret til at sige nej]

Et kriterie for at få tilkendt en seniorpension er, at ens arbejdsevne er nedsat til højst 15 timer i forhold til sit seneste job. Udgangspunktet er også, at man ikke kan gøre mere for at forbedre arbejdsevnen.

Hvis der stadig er behandlingsmuligheder, som realistisk kan forbedre arbejdsevnen, så skal man prøve det først. Det kan lede til et afslag, også selvom ens egen læge vurderer, at man ikke kan arbejde mere.

Jeg tror, at de fleste mennesker vil tage imod behandling, der kan forbedre deres helbred. Men jeg vil gerne understrege, at hvis man ikke ønsker en konkret lægebehandling, skal man selvfølgelig ikke føle sig presset til det.

Derfor har man altid ret til at sige nej til lægebehandling af indgribende karakter.

Det betyder, at man fx kan sige nej til en operation eller til medicin. Og har man sagt nej, vil det ikke have betydning for ens ansøgning om seniorpension. Det synes jeg, er vigtigt at slå fast.

Jeg har stor forståelse for, at det er frustrerende at få et afslag på seniorpension, hvis man føler sig nedslidt, og som sagt gør de konkrete sager, som har været oppe i medierne, et stort indtryk på mig.

Hvis man har fået afslag på seniorpension, men har helbredsmæssige problemer, så er kommunerne der for at hjælpe, så man får den rigtige ydelse og indsats. Det er også vigtigt at understrege, at man har mulighed for at søge om seniorpension igen.

[Klager i 2024]

Nu vil jeg også komme ind på udviklingen i forhold til Ankestyrelsens behandling af klager.

Hvis man får et afslag på sin ansøgning om seniorpension, kan man klage til Ankestyrelsen som anden instans.

Opgørelser fra tidligere år viser, at Ankestyrelsen i langt de fleste tilfælde stadfæster Seniorpensionsenhedens afgørelser. Det vil sige, at

Seniorpensionsenheden som første instans har truffet den rigtige afgørelse.

Det generelle billede for ordningen har set fornuftigt ud. Men tal for de første ni måneder af 2024 viser et lidt andet billede.

Udviklingen – indtil videre – viser særligt to ting. For det første handler det om hjemvisninger, hvor Ankestyrelsen sender sagen tilbage til ny behandling i Seniorpensionsenheden.

Ankestyrelsen har i år sendt 17 pct. af klagerne tilbage til Seniorpensionsenheden, hovedsageligt fordi der er kommet nye oplysninger i sagen. Det niveau lå tidligere på mellem 5 og 6 pct.

Jeg kan forstå, at det primært skyldes lang sagsbehandlingstid i Ankestyrelsen. Det betyder desværre, at mens borgeren venter på at få behandlet sin klage, kan der nå at komme nye oplysninger til. Jeg vil gerne understrege, at hjemvisninger ikke nødvendigvis fører til en ændret afgørelse. Men stigningen fra ca. 5-6 pct. til 17 pct. er bekymrende.

Jeg har derfor bedt mine embedsmænd om at være i kontakt med Ankestyrelsen om sagsbehandlingstiderne. Jeg kan forstå, at Ankestyrelsen er opmærksomme på at få rettet op på det.

For det andet handler det om egentlige omgørelser, hvor Ankestyrelsen har givet borgere medhold i deres klager. Når vi kigger på de to seneste år, er under 1 pct. af klagerne blevet omgjort. Det vil sige, at et afslag er blevet ændret til en tilkendelse af seniorpension. Til og med september i år, er tallet steget til 4 pct. Relativt set er det en stor ændring, som jeg har bemærket.

Ankestyrelsen har oplyst, at de har omgjort flere sager siden i sommers på grund af en byretsdom. Dommen betyder, at Ankestyrelsen i højere grad bruger sundhedsfaglig rådgivning til at efterprøve Seniorpensionsenhedens afgørelser om nedsat arbejdsevne.

Det er vigtigt at huske, at vi ikke har tal for hele året endnu. Det skal vi have for at få en ordentlig og retvisende sammenligning. Jeg vil følge udviklingen resten af året tæt og samle op i forbindelse med mit årlige tilsyn med bestyrelsen for Seniorpensionsenheden.

[Afslutning]

Afslutningsvis vil jeg endnu en gang understrege, at seniorpensionen er en vigtig ordning i vores pensionssystem. For mennesker, der er nedslidt efter et langt arbejdsliv, giver den mulighed for at trække sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet.

De mennesker, der opfylder kriterierne for at få en seniorpension, skal selvfølgelig have det.

Den store tilgang til ordningen vidner om, at der er mange der får en seniorpension, og at der derfor er behov for ordningen – også mere end vi oprindeligt forventede.

Det er vigtigt for mig at sige, at siden ordningen blev indført, har vi ikke fra politisk side ændret på hverken praksis eller kriterier for ordningen.

Andelen af tilkendelser har ikke ændret sig væsentligt. Det, der har ændret sig, er andelen af hjemvisninger og omgørelser i Ankestyrelsen i år.

Det er for tidligt at sige, hvordan dette vil falde ud i forhold til andelen af tilkendelser. Det kan vi først se, når året er omme.

Som hidtil, vil jeg følge med i udviklingen i forbindelse med mit tilsyn med Seniorpensionsenheden. Det gælder også i forhold til klagesagsbehandlingen i Ankestyrelsen.

Tak for ordet.